

เส้นทางต่อสู้ ของมาลาเรีย ในประวัติศาสตร์ไทย

มา ลา เรีย

เส้นทางต่อสู้ของมาลาเรียในประวัติศาสตร์

WC750 ๓691๙ 2562 ๑.1

Barcode *10052202*

ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

กรมควบคุมโรค
ถนนวิสุทธิกษัตริย์ กรุงเทพมหานคร 10220

สารบัญ

ช่วงที่ ๑

๑๖

Timeline ช่วงที่ ๑

ยุคก่อนประวัติศาสตร์ - พุทธศตวรรษที่ ๒๑

มาลาเรีย... หนึ่งในโรคภัยแรงกล้าแก่ของโลก	๑๘
• มาลาเรียในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ	๑๙
• มาลาเรีย... โรคภัยที่แพร่ระบาดในแหล่งอารยธรรมทั่วโลก	๒๔
• มาลาเรียในดินแดนของไทยยุคก่อนประวัติศาสตร์	๓๐
• มาลาเรียในสังคมไทยสมัยโบราณ	๓๓
• การแพทย์ทฤษฎีธาตุในสังคมไทย	๓๗

ช่วงที่ ๒

๕๘

Timeline ช่วงที่ ๒

พุทธศตวรรษที่ ๒๑ - พุทธศตวรรษที่ ๒๕

เมื่อสยามเริ่มใช้วิธีรักษามาลาเรียแบบแพทย์ตะวันตก	๕๐
• มาลาเรียในสายตาชาวตะวันตกและการรักษาสสมัยอยุธยา	๕๑
• โรคภัยไข้เจ็บของชาวสยาม	๕๔
• ค้นพบควินิน... ยารักษามาลาเรียจากโลกใหม่	๕๖
• มาลาเรียในยุคปรับปรุงการแพทย์ต้นกรุงรัตนโกสินทร์	๖๒
• เหตุเกิดที่หัวก้าว รัชกาลที่ ๔ เสด็จสวรรคตด้วยไข้มาลาเรีย	๗๖
• รัชกาลที่ ๕ ยุคของการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่สู่อารยะประเทศ	๘๐
• ทฤษฎีเชื้อโรค : จุดเปลี่ยนสู่การแพทย์สมัยใหม่	๘๖
• วิถีสู้โรคภัยก่อนการเข้ามาขององค์การอนามัยโลก	๙๑

ช่วงที่ ๓

๑๐๒

Timeline ช่วงที่ ๓

พ.ศ.๒๔๙๒ - พ.ศ.๒๕๔๐

จุดเริ่มต้นกำจัดกวาดล้างมาลาเรียไปจากประเทศไทย	๑๐๔
• ผนึกกำลังองค์กรระดับโลก...กำจัดลดพื้นที่ระบาด	๑๐๕
• เริ่มต้นโครงการกำจัดไข้มาลาเรีย	๑๒๐
• สังกะสี: สนิมเกิดแต่เนื้อในตน ไม่ใช่เพราะดีดี่ที่	๑๒๖
• รีเทิร์นโครงการควบคุมไข้มาลาเรีย	๑๓๐
• ขยายมาลาเรียคลินิก...สู่การระบาดครั้งใหญ่	๑๓๙
• ฉากชีวิตเจ้าหน้าที่มาลาเรียภาคสนาม	๑๔๖
• มุลนิธิสุรินทร์ พินิจพงศ์ มือที่ยื่นมาประคองชีวิตคนมาลาเรีย	๑๕๗
• ด้อยา ปัญหาใหญ่ของการรักษา	๑๖๐
• ดีดี่ที่ พระเอกในอดีต	๑๖๓

ช่วงที่ ๔

๑๗๘

Timeline ช่วงที่ ๔

พ.ศ.๒๕๔๐-ปัจจุบัน

เป้าหมายสุดท้าย...กำจัดมาลาเรียให้หมดไป	๑๘๐
• ประเทศไทยเป็นแกนนำก่อตั้งเครือข่ายเพื่อการฝึกอบรมมาลาเรียนานาชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Asian Collaborative Training Network for Malaria – ACTMalaria)	๑๘๑
• ปรับเปลี่ยนสู่สำนักงานควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลง	๑๘๙
• พัฒนาบูรณาการระบบเครือข่ายสู่ความเป็นเลิศระดับนานาชาติ	๑๙๗
• ก้าวสู่มาลาเรียออนไลน์	๒๐๙
• สานต่อ เป็นโครงการพัฒนาคุณภาพแบบบูรณาการอย่างต่อเนื่อง	๒๑๔
• ความท้าทายครั้งสำคัญ ปี ๒๕๖๙ มาลาเรียต้องหมดไปจากประเทศ	๒๑๘
• พขอ. อีกหนึ่งฟันเฟืองของระบบเครือข่ายเพื่อการกำจัดมาลาเรีย	๒๒๔
• สาธารณสุขมั่นใจ ๒๕๖๙ ไทยปลอดมาลาเรีย	๒๓๒